

N:o 142.

Af Herr Carl Anders Larsson: Om försäljning af den fasta egendom, som Svenska Staten eger i Constantinopel samt om köpeskillingens redovisande till Stats- eller Riksgäldskontoret.

Då jag på förra riksdagen tog mig friheten interpellera Hans Excellens Statsministern för utrikes ärendena, i fråga om den afkastning Svenska Staten åtnjöt af dess egendom i Constantinopel; så var jag härtill föranledd af de upplysningar, som inhemtats under granskningen af Statsråds-protokollerna i Konstitutions-Utskottet. De värderika upplysningar Hans Excellens i denna fråga meddelat och hvilka återfinnas i Andra Kammarens protokoller, sidan 232 och följande, äro af en alltför märkbar beskaffenhet för att icke framkalla någon uppmärksamhet å Riksdagens sida.

Af dessa upplysningar framgår, att Svenska Staten redan 1757 këm i besittning af en fastighet i förstaden Pera, hvilken derefter varit känd under namn af "Svenska palatset"; att sedan sjelfva palatset år 1818 till grunden nedbrann, återstod ingenting annat än en kiosk, uppförd af ler och korsvirke samt beslagen med bräder; att denna kiosk sedermera lemnat en nödortftig och knappast tillräcklig bostad för beskickningens tjänstemän; att denna omständighet noggsamt förklarar hvarföre icke Svenska Staten haft någon inkomst af egendomen utan underhållet af densamma varit förenad med icke obetydliga kostnader; att huset icke har något värde, men att tomten, som sträcker sig från stora Peragatan till stranden af Bosphoren, midtemot det s. k. Guldhornet, den skönaste delen af staden, "har ett ganska högt värde"; att Rikets Ständer uti underdånig skrifvelse den 20 November 1863 medgifvit Kongl. Maj:t att vidtaga de förfoganden, som kunde finnas lämpliga i ändamål att bereda en ny byggnad, som vore med Rikets värdighet öfverensstämmande.

År 1864 inleddes underhandlingar med en i Pera bosatt företagsam Grek, hvilken för hela tomten bjöd 60,000 Pund Sterling, svarande emot en million åttatiotusen Riksdaler Svenskt Riksmünt, hvilken summa dock i Augusti månad samma år nedattes till 972,000 Riksdaler Svenskt Riksmünt. — År 1866 gjordes ett nytt anbud af en Grekisk bankir, som enligt tillförlitliga uppgifter skulle vara egare af en betydlig förmögenhet. Denne ville i byte mot tomten lemna ett hus i staden,

en landtgård i Terapia samt 12,000 Pund Sterling i Turkiska fem-procents statsobligationer som mellangift; men Kongl. Maj:t fann detta anbud oantagligt, enär landtegendomens vård ansågs medföra alltför stora kostnader.

Då man närmare granskar behandlingen af denna fråga, så finner man, att Sverige, som ostridigt eger en fast egendom i Constantinopel, derföre Staten i sednare tider varit bjuden öfver en million Riksdaler, låter denna egendom uti mera än hundrade år användas till bostad åt Svenska missionsbeskickningens tjenstemän. Antager man nu att egendomen i medeltal varit värd endast *en half million*, så visar det sig att hyran för dessa tjenstemän kostat Svenska Staten 30,000 Riksdaler årligen eller för 110 år 3,300,000 Riksdaler, i sanning en betydlig summa för ett land med så små resurser som vårt.

Man har i sanning svårt att återhålla en viss förvåning öfver ett slikt hushållningssätt med Statens egendom och man tvekar om hvem som härföre bör tillmätas största skulden, antingen Svenska regeringen eller dem, som varit anförtrodd vården om Svenska Statens egendom på den aflägsna orten.

I anledning häraf, och då det icke kan vara med klok hushållning förenligt att fortfarande låta denna fråga öfverlemnas åt glömskan, tager jag mig friheten vördsamt anhålla,

att Riksdagen ville fatta det beslut, att Statens egendom i Constantinopel bör, så fort ske kan, försäljas och köpesumman till Stats- eller Riksgälds-kontoret redovisas, derom underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t torde böra afgifvas.

Om remiss häraf till Stats-Utskottet får jag vördsamt anhålla.

Stockholm den 24 Januari 1868.

C. A. Larsson
från Östergötland.